

Melancholieke beelden die resten van een verdwenen vader

Drama

Aftersun Regie: Charlotte Wells. Met: Paul Mescal, Frankie Corio, Celia Rowson-Hall. Lengte: 102 min.

Met het melancholieke *Aftersun* maakt Charlotte Wells een droomdebuut. De in alle opzichten meesterlijke film gaat over de gescheiden jonge vader Calum, die medio jaren negentig met zijn elfjarige dochter Sophie vakantie viert in Turkije.

Het hotel wordt verbouwd, er staat slechts één bed in de kamer en het geboden entertainment - meedansen op de 'Macarena' - is oubollig. Maar *Aftersun* is nadrukkelijk geen film over een half mislukte vakantie, het is slechts de oppervlakte waaronder een bespiegeling zit over gefragmenteerde herinneringen, schijn en we-

zen en depressie. Het is van belang dat *Aftersun* niet met beeld begint, maar met het geluid van een heen en weer spoelende digitale camera. Daarna zien we ontkleurde, bewege-lijke en overbelichte videobeelden, met schots en scheve kaders. Shots uit de vakantievideo's van Calum en Sophie, waar de volwassen Sophie naar kijkt.

In het fragment waarmee *Aftersun* opent, bevriest het beeld waarop Sophie's vader, die zijn dansbewegingen demonstreert, achter de vitrage verdwijnt dat hotelkamer van balkon scheidt. Hij ziet eruit als een geestverschijning. Dat zet perfect de toon. Niet alleen wordt het onbezorgde vakantiegevoel goed getroffen, ook zien we een vrolijke vader die uiterst liefdevol met zijn dochter omgaat. En het stilgezette beeld van Calum als geest, als afwezige aanwezige, is cruciaal. Want is hij wel zo vrolijk?

Alles suggereert dat de charmante Calum aan een depressie lijdt. Hij ligt 's nachts wakker, is soms mentaal afwezig en in een hartverscheurende scène laat hij Sophie alleen naar het podium gaan om karaoke te zingen op R.E.M.'s 'Losing My Religion'. Hij kan zich er niet toe zetten mee te doen: „I'm not up for it.” In een andere scène biecht hij een duikinstructeur op dat hij verbaasd is dat hij überhaupt de dertig heeft gehaald. Ook blijkt uit een gesprekje met So-

phie dat hij waarschijnlijk geen leuke jeugd had en dat hij zich nergens echt thuis voelt.

In een schitterende scène, gefilmd via meerdere hotelspiegels, vertelt Sophie dat ze een beetje down is, waarna ze opsomt hoe zij zich voelt. Langzaam beweegt de camera naar Calums spiegelbeeld: hij herkent duidelijk wat Sophie zegt en na haar te hebben gerustgesteld - „we zijn hier om een leuke tijd te hebben” - spuugt hij vol zelfhaat op de spiegel.

Nergens wordt expliciet gemaakt wat er met Calum aan de hand is, maar tussen de regels (en de digitale pixels) door ontstaat wel een min of meer helder beeld. Wells zet daarbij op voortreffelijke wijze alle filmische middelen in, met name cameravoe- ring, montage en geluid. Subtiliteit is daarbij de norm. Het tapijt dat Calum in Turkije koopt - prachtig hoe hij in de winkel even zwaarmoedig tegen

een stapel tapijten leunt - ziet de op-lettende kijker terug in de slaapkamer van de volwassen Sophie. De acteurs zijn fenomenaal, zowel Paul Mescal (Calum), wiens lichaamstaal boekdelen spreekt, als debutante Frankie Corio (Sophie).

Dat de bewonderenswaardige subtiliteit heel eventjes verdwijnt in de ontroerende scène waarin Calum wild danst op 'Under Pressure' („pushing down on me”) van Queen en David Bowie is helemaal niet erg. Elke film heeft zijn moment van catharsis nodig.

Naast een gebroken pols heeft Calum een geblesseerde schouder. Is dat omdat hij bezwijkt onder het gewicht van de wereld? Hoe dan ook is het lastig de tranen te bedwingen als Sophie haar vader uitzwaait op het vliegveld.

André Waardenburg